

ЧИШМӘ БАШЫ

№6 2026ел
февраль

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Арча 8нче балалар бакчасы» муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем биру учреждениесе

Ата – аналар һәм балалар өчен мәгълүмати-танып белу газетасы

- ❖ ТУГАН ТЕЛ ТУРЫНДА
- ❖ ТУГАН ТЕЛ КӨНЕ
- ❖ ЯҢАЛЫКЛАР
- ❖ САЗЛЫК ПАТШАЛЫГЫНА СӘЯХӘТ
- ❖ КЫШЫН КОШЛАРНЫ КОТКАРЫЙК
- ❖ БЕЗНЕҢ БАЛАЛАР БАКЧАСЫНДА КЫШКЫ СПОРТ ТӨРЛӘРЕ КӨНЕ!
- ❖ АҖАГАН
- ❖ МУСА ЖӘЛИЛГӘ 120 ЕЛ
- ❖ БАЛАЛАР БАКЧАСЫНДА МАЙ ЧАБУНЫ БӘЙРӘМ ИТТЕЛӘР!
- ❖ ВАТАННЫ САКЛАУЧЫЛАР КӨНЕ
- ❖ МӘКТӘПТӘ ФУТБОЛ

Иң татлы тел - туган тел,
Анам сөйләп торган тел.

Туган телем - иркә гөлем
Киндер сиңа күңел түрем.

Телләр белгән - илләр гизгән.

Туган телем - туган анам.

Сөйдергән дә тел, биздергән дә тел.

Теле барның юлы бар.

Туган тел – халыкларның рухи байлыкларын күрсәтүче генә түгел, бәлки яхшы киңәшче дә.

К.Д.УШИНСКИЙ

«И туган тел» -иң әйбәт шигырь!
«Туган тел»-иң әйбәт жыр!
«Туган тел» -иң әйбәт китап!
«Туган тел» - иң әйбәт тел!
Туган тел әйбәт булганга,
Шигыре дә, китабы да,
Жыры да – иң әйбәттер.

РОБЕРТ МИҢНУЛЛИН

ТУГАН ТЕЛ КӨНЕ

*И туган тел, и матур тел,
Эткәм-әнкәмнең теле!
Дөнъяда күп нәрсә белдем
Син туган тел аркылы.*

21 февраль – Халыкара туган тел көне буларак билгеләп үтелә. Һәр халыкның – үз тарихы, үз кыйбласы, үз горейф-гадәтләре, үз теле. Аларның һәркайсы бик тә кадерле, бик тә якин. Һәркөмнең туган теле, аның әнисе кебек аеруча сөекле, шуңа да мәңге аерылгысыз, изге төшенчә. Адәм баласының иң изге, иң мөкатдәс хисләренең берсе – туган телгә гаме, хөрмәте булу. Тел – халыкларның тәҗрибәләрен үз эчендә саклай торган бер хезинә. Ул – халыкларның үткәннәрен генә түгел, шул ук вакытта аларның киләчәктәге үсеш мөмкинлекләрен дә үзгәндә булдыра. Әлегә матур бәйрәм уңаенан безнең балалар бакчасында да күптөрле чаралар узды, түбәндәге фотоларда күзәтеп китә аласыз.

ЯҢАЛЫКЛАР

Зурлар төркемендә тәрбияләнүче Андреева Виктория "Бөтен һөнәрләр кирәк, барлык һөнәрләр мөһим" дип исемлэнгән балалар бакчасында тәрбияләнүчеләр өчен район конкурсында катнашып, 3 урынны яулады.

2026 елның 6 февралендә Казанның 11 нче номерлы татар гимназиясендә Хатип Йосыф улы Миннегулов исемендәге "Дөньяда сүзебез бар..." дип исемлэнгән халыкара фәнни-гамәли конференция булды. Аның эшендә безнең тәрбиячеләр Гыйлметдинова Нәзирә Зөфәр кызы һәм Сәйфуллина Гөлнар Рөстәм кызы катнашты.

Бакчабызның зурлар төркемендә тәрбияләнүчеләре, Муса Жәлилнең тууына 120 ел тулу уңаеннан, Арча мәдәният йортында оештырылган "Бар жырымны илгә багышладым" дип исемлэнгән шигырь уку кичәсендә катнаштылар.

Мәктәпкә әзерлек төркемендә тәрбияләнүче Фәйзиева Зәринә "Арча йолдызлары" район конкурсында лаеклы чыгыш ясады.

Профсоюз хезмәткәрләре арасында чаңгы ярышларында безнең физкультура инструкторыбыз Гөлназ Мансур кызы мактаулы 2 урынны, ә команда (Алинә Рөстәм кызы, Людмила Дамир кызы, Кадрия Илнур кызы, Гөлназ Мансур кызы) хатын-кызлар эстафетасында мактаулы 3 урынны яулады.

2026 елның 26 февралендә безнең балалар бакчасында тәрбияләнүчеләр Гарифуллина Диләрә һәм Фәйзиев Зиннур Арча районы мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә тәрбияләнүче балалар арасында «Шашка хан-бикәсендә кунакта» район шашка турнирында катнаштылар. Уен нәтижәләре буенча 12 команда арасында безнең ике катнашучы да 5 урынны яулады.

Тәрбияләнүчеләр үз тәрбиячеләре һәм әти-әниләре белән берлектә "Балалар Ватанны саклаучыны ясылар" муниципаль акциясендә катнаша. Ярдәм өчен зур рәхмәтебезне белдерәбез!

26 февральдә Казан шәһәрндә Жиденче Халыкара шигырь сөйләүчеләр конкурсының тәбрикләү өлеше узды. Бу конкурста безнең тәрбиячеләр Шакирова Гөлгенә Мөсәвир кызы III дәрәжә диплом белән бүләкләнде.

САЗЛЫК ПАТШАЛЫГЫНА СӘЯХӘТ

Бөтендөнья сазлыклар көне кысаларында икенче уртанчылар төркемендә тәрбияләнүчеләр "Сазлык патшалыгы"на мавыктыргыч сәяхәт ясадылар, анда аларны сазлык хужасы Кикимора Болотовна каршы алды. Табышмакларга җавап табып, балалар сазлык хайваннары һәм кошлары турында күп төрле мәглүмат алдылар. Ул балаларны сазлык үсемлекләре, җиләк-җимеш һәм төп сазлык үсемлеге - мүкләр белән таныштырды. Кикимора лабораториясендә балалар, үткәрелгән тәҗрибә нәтиҗәләре буенча, мүк су сеңдерә һәм сазлыктагы җирне болыт кебек йомшак, баткак итеп ясый дигән нәтиҗә ясадылар. Балаларны "Бакалар һәм челәннәр" уены да шатландырды. Шулай ук сазлыкларның төп матдәсе - торф белән таныштылар һәм сазлыкка лотос орлыкларын бүләк итеп утырттылар, лотослар Татарстанның Кызыл китабына кертелде. Кикимора балаларны мүк җиләге вареньесы белән бүләкләде. Сәяхәтнең төп кунаклары "Ашыт" дәүләт табигый тыюлыгы экологы Р.З. Әхмәтҗанов һәм Габдрахманов Г.И."Сазлыклар патшалыгы"на сәяхәт бик мавыктыргыч булды.

КЫШЫН КОШЛАРНЫ КОТКАРЫЙК

Кечкенэләр төркемендә "Кышын кошларны коткарыйк" дигән экологик күңел ачу чарасы үткөрелде. Аның максаты - балаларның кышлаучы кошлар, аларның гадәтләре һәм туклануы турындагы белемнәрен киңәйтү. Балалар кошларның тавышларын кабатладылар, аларның нәрсә белән охшаш булуын, нәрсә белән аерылуын белделәр; "Житез песнәкләр" хәрәкәтле уенын уйнадылар; кошлар ашханәсе өчен меню төзеделәр һәм "Ботактагы карабүрек һәм песнәк" дигән кул эшләре ясадылар. Балаларның уңышларына чара кунаклары – Татарстан Республикасы биологик ресурслар буенча Дәүләт комитетының "Ашыт" Дәүләт табигать тыюлыгы белгечләре Абдрахманова Гөлнара Ильяс кызы һәм Әхмәтҗанов Рәшит Зиннур улы да сөенделәр. Экологлар белән бергә нәтиҗә ясалды: кыш - кошлар өчен авыр ел фасылы, аеруча салкын һәм карлы булса, шуңа күрә аларга безнең ярдәм кирәк. Дусларыбызны саклагыз!

БЕЗНЕҢ БАЛАЛАР БАКЧАСЫНДА КЫШКЫ СПОРТ ТӨРЛӘРЭ КӨНӨ!

Безнең балалар бакчасында тагын бер мавыктыргыч тематик көн — кышкы спорт төрләре көнө узды! Әлеге чараның төп максаты балалар арасында спортны һәм сәламәт яшәү рәвешен популярлаштыру иде.

Бу көн Россиянең спорт бәйрәмнәре календаре буенча яңалыкка әйләнде һәм безнең тәрбияләнүчеләр анда актив катнаштылар. Педагоглар һәм физик культура буенча инструкторлар белән бергә төрле чаралар үткәрелде. Кызлар һәм малайлар биатлон, хоккей, бобслей һ. б. буенча ярыштылар. Барысы да сәламәтлек һәм күтәрәнке кәеф алды!

Барлык катнашучылар да үткән вакыттан бик канәгать калдылар. Көн күңелле һәм күнекмәләр белән тулы иде, шулай ук һәр баланың сәламәтлегенә файда китерде. Мондый чаралар балаларга спорт белән кызыксынуны үстөрергә һәм актив яшәү рәвешенә ярдәм итәргә ярдәм итә.

АЖАГАН

Безнең балалар бакчасында Татарстан Республикасында хәрби һәм хезмәт батырлыгы елы кысаларында "Ажаган" хәрби-спорт уены узды. Традиция буенча без аны Ватанны саклаучылар көне алдыннан уздырдык.

Чараны Әфган сугышчыларының һәм башка җирле сугышчыларның «Сугышчан туганлык» Арча район иҗтимагый оешмасы житәкчесе Баһаветдинов Сергей Лимус улы һәм Арча районы прокуроры Кәримов Ринат Рәис улы сәламләү сүзе белән ачып җибәрделәр. Шулай ук Арчаның 2 нче урта мәктәбеннән яшь армиячеләр дә чакырылган иде.

«Ажаган» уены саф һавада үткәрелде һәм хәрби-спорт эстафетасы формасында төзелде, анда командалар билгеле бер маршрут буенча «чәнечкеле тимерчыбык астыннан Шуыш», «сазлык аша узыгыз», «басуны миналардан арындырыгыз», «танк бәреп төшерегез», "яралыларны госпитальгә күчерегез" станцияләре буйлап бардылар. Балаларга барыннан да бигрәк «басуны миналардан арындырыгыз» дигән бирем ошады.

Традиция буенча "Ажаган" хәрби-кыр кухнясыннан башка узмый.

МУСА ЖӘЛИЛГӘ 120 ЕЛ

*Муса Жәлил, Муса Жәлил -
Халкыбыз каһарманы.
Үлемсез анын исеме,
Мәңгелек аның даны.*

15 нче февральдә татар халкының атаклы шагыйренә Муса Жәлилгә 120 ел тула. Шул уңайдан безнең бакчабызда "Жәлил безнең йөрәкләрдә" исемле бик матур әдәби-музыкаль кичә булып узды. Зурлар төркемендә тәрбияләнүчеләр белән шагыйрь туып-үскән якларга сәяхәткә бардык. Бәйрәмдә балалар Муса Жәлилнең сүзләренә язылган жырларны жырладылар, шигыйрьләр сөйләделәр һәм сәхнәләштерделәр. Шулай ук элек-электән балаларның яратып уйнаган уеннарын да уйнадык.

Кичәбезнең кунаклары - Арча районының Мәдәният йорты хезмәткәрләре (Яббарова З.Р., Нигъмәтжанова Г.Р., Дерин Ф.Ф.). Алар да бәйрәмгә буш килмәделәр, күчтәнәчләр алып килделәр: М. Жәлилнең шигыре төрек телендә укылды һәм "Карак песи" шигырен бик матур итеп сәхнәләштерделәр. Балаларга күчтәнәчләре бик ошады.

Муса Жәлил чын мәгънәсендә халкыбызның бөек горурлыгы. Аның шигыйрьләре, якты тормышы безнең йөрәкләребездә мәңге яшәр.

БАЛАЛАР БАКЧАСЫНДА МАЙ ЧАБУНЫ БЭЙРЭМ ИТТЕЛЭР!

Май чабу-бик күңелле, шаян һәм тәмле көннәр. Бу бэйрәм-кышны күңелле озату, якынлашып килүче жылылыкны, табигатьнең язгы яңаруын шатлыклы көтү яктысы. Алсу яңаклы, матур киёмнәр һәм яулыктар кигән балалар Кәмраннар белән бергә, әйлән-бэйлән уйнап, бөтен балалар бакчасын күңелле биюгә тарттылар, аннары күңелле уеннар уйнадылар. Балалар үзләренең зирәклекләрен һәм житезлекләрен күрсәтергә тырыштылар, ә кунактар үз чиратларында балаларның күңелен күтәргә тырыштылар. Уеннарның барысында да дуслык жиңде! Беркем дә күңелсезләнмәде, барысы да күңел ачтылар! Балаларның күзләрендә соклану чагыла, ә йөзөндә бэйрәмнең якты хис-кичерешләреннән елмаю балкый иде. Май чабу - кыш белән шаян һәм күңелле сабуллашу һәм табигатькә жанлылык һәм кояш жылысы алып килүче язны каршылау ул. Ахырда балаларны тәмле коймактар көттө. Безнең балалар бакчасында Май чабуны бэйрәм итү инде күркәм традициягә әверелде!

ВАТАННЫ САКЛАУЧЫЛАР КӨНӨ

*23 февраль-матур бэйрэм
Илебез тарихында
Котлыйбыз ир-егетләрне,
Бу көнне барыбыз да.*

Безнең балалар бакчасында төркөмнөрдә Ватанны саклаучылар көнөнә багышланган бэйрәмнәр узды. Бу бэйрәм балаларны, ата-аналарны жылы дуслык атмосферасында берләштерде. Балалар горурланып шигырьләр сөйләделәр, жырлар жырладылар, сакчыларыбызга багышланган дәртле биоләр башкардылар. Шулай ук этиләр белән мавыктыргыч конкурслар үткәрелде, анда һәркем үзенең житезлеген һәм зирәклеген күрсәтә алды. Бэйрәм күңелле мизгел белән тәмамланды: балалар яраткан этиләрәнә һәм бабайларына үз куллары белән ясаган открыткалар бүләк иттеләр. Хөрмәтле кадерле этиләр, бабайлар, абыйлар һәм малайлар! Балаларыгыз күргән кебек көчле, кыю һәм ышанычлы булыгыз.

МӘКТӘПТӘ ФУТБОЛ

2026 елның 19 февралендә Арча муниципаль районының «Казансу» спорт мәктәбендә» Арча 8 нче балалар бакчасы мәктәпкә әзерлек төркемендә тәрбияләнүчеләре һәм аларның әти-әниләре арасында Ватанны саклаучылар көненә багышланган футбол турниры узды. Турнир «Мәктәптә футбол» Бөтенроссия фестивале кысаларында узды.

Чарага дистәләгән гаилә җыелды, алар спорт дәрте һәм команда рухының югары дәрәжәсен күрсәттеләр.

Ата - аналар үрнәге-үсеп килүче буынны тәрбияләүнең мөһим аспектыларының берсе. Футбол турнирында катнашкан тәрбияләнүчеләребезнең әти-әниләре үз үрнәкләре белән футболның команда уены булуын күрсәттеләр, анда физик сыйфатлар: җитезлек, тизлек, хәрәкәтләрне координацияләү чагыла. Бу уен барлык уенчыларның бер-берсе белән төгәл үзара бәйләнешен таләп итә.

Бу мавыктыргыч спорт чарасы, сәламәт яшәү рәвешенә, шулай ук актив гаилә ялына ярдәм итүгә юнәлдерелгән һәм бик мавыктыргыч булып чыкты, анда катнашучыларның барысына да бик күп уңай хисләр һәм яхшы кәеф бүләк итте.

Баш мөхәррир -- татар теленә өйрәтү буенча тәрбияче: Кәримова Гүзәл Рафаил кызы
Мөхәррир урынбасары - логопед Шәрипова Алсинә Хәҗиәхмәт кызы